

Rekomendacja MNiSW dot. Polityki Nowej Szansy

W czasach licznych wyzwań, przed jakimi nieustannie staje światowa gospodarka istotne jest, aby polscy studenci – zarówno ci pracujący w firmach, jak i posiadający własną działalność gospodarczą – byli przygotowani na ryzyko, jakie pociągają za sobą sytuacje częstej zmiany. W odpowiedzi na te wyzwania Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego pragnie zwrócić szczególną uwagę uczelni na rozwój tych postaw, kompetencji i wiedzy, które umożliwią Państwa studentom efektywne zmierzenie się z możliwymi trudnościami zawodowymi.

Ministerstwo Rozwoju (dawniej Ministerstwo Gospodarki) we współpracy z partnerami społeczno-gospodarczymi, opracowało program rozwoju Polityka Nowej Szansy (PNS)¹, który został zatwierdzony przez Radę Ministrów 22 lipca 2014 r. Głównym celem PNS jest przeciwdziałanie upadłości przedsiębiorstw i ułatwianie ponownego rozpoczęcia działalności gospodarczej. Realizacja ww. celu obejmuje następujące działania:

- zapobieganie sytuacjom kryzysowym przedsiębiorstw (systemy wczesnego ostrzegania);
- ograniczanie ryzyka przedwczesnej likwidacji przedsiębiorstw (pozasądowe i sądowe formy naprawy i restrukturyzacji);
- sprawne przeprowadzanie likwidacji przedsiębiorstw (sądowe formy restrukturyzacji i likwidacji);
- wsparcie ponownego podejmowania działalności gospodarczej (tzw. nowy start).

Bez wątplenia wyzwania, przed którymi w obecnych czasach stają przedsiębiorstwa, potrzeba posiadania przez przedsiębiorców umiejętności radzenia sobie z sytuacjami ryzykownymi oraz dostrzeganie szans rozwoju w sytuacjach zmiany są tematami istotnymi zarówno z perspektywy gospodarki, społeczeństwa, jak i jednostki. Z punktu widzenia gospodarki istotne jest, aby osoby, które musiały przedwcześnie zakończyć działalność gospodarczą nie były postrzegane przez społeczeństwo negatywnie jako „bankruci, którym się nie udało”, a osoby, które posiadają wiedzę na temat potencjalnych zagrożeń, mogących wystąpić na różnych etapach działania firmy oraz doświadczenie praktyczne w tym obszarze. Zachęca się te osoby do ponownych inwestycji właśnie ze względu na nich kompetencje, nabyte w efekcie doświadczenia zmian. Z punktu widzenia społeczeństwa, istotne jest uświadamianie, że takie pojęcia jak niepewność czy ryzyko są nieodłącznym elementem rozwoju czy inwestycji kapitału. Każda organizacja posiada swoją unikalną strukturę oraz kulturę organizacyjną, zatem stworzenie gotowej „recepty” na uniknięcie kryzysu może okazać się niemożliwe. Posiadanie umiejętności zarządzania sytuacją kryzysową może natomiast umożliwić przedsiębiorcom zmierzenie się z potencjalnymi trudnościami. Nie ulega wątpliwości, że im szybciej przedsiębiorca dostrzeże potencjalne zagrożenia, tym więcej będzie on miał czasu na działania zaradcze, a im wcześniej nastąpi rozpoznanie problemu oraz adekwatna interwencja, tym lepsze będą rezultaty podejmowanych działań restrukturyzacyjnych. Kwestią kluczową w kontekście edukacji jest zatem właściwe

---

¹ http://www.mg.gov.pl/files/Polityka_Nowej_Szansy_pol.pdf

rozpoznanie potencjalnych czynników kryzysowych, do którego potrzebne są specyficzne kompetencje i wiedza w zakresie zarządzania ryzykiem.

Powyższe działania mają znaczenie z punktu widzenia trzeciej misji szkolnictwa wyższego – budowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, poprzez kształcenie na rzecz przedsiębiorczości oraz drugiej szansy. Dostosowanie do programów kształcenia wiedzy czy kompetencji, istotnych z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej sprawi, że studenci i absolwenci prowadzący, czy zamierzający założyć swoją działalność, będą potrafili lepiej zapobiegać sytuacjom kryzysowym przedsiębiorstw. W razie pojawienia się zagrożeń będą oni sprawniej realizować procesy restrukturyzacyjne lub upadłościowe oraz ponownie angażować się w prowadzenie działalności, korzystając z doświadczeń wyciągniętych i zinternalizowanych w związku z pierwszą porażką.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego sugeruje Uczelniom zwrócenie szczególnej uwagi na:

- przekazywanie studentom **wiedzy** w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, w tym sposobów działania w sytuacji zagrożenia przedsiębiorstw oraz zarządzania zmianą. Istotne w tym obszarze jest podkreślanie korzyści płynących z ponownego podejmowania działalności gospodarczej oraz umacnianie kultury *learning by doing*;
- rozwijanie u studentów **kompetencji przedsiębiorczych**, dotyczących zarządzania rozwojem firmy m.in. w zakresie finansowania inwestycji, wdrażania innowacji itp. Kluczowe w tym celu są takie zagadnienia i kompetencje jak: zarządzanie finansami – sięganie po finansowanie zewnętrzne w różnej formie, zarządzanie zmianą, umiejętność korzystania z kompetencji zewnętrznych;
- budowanie wśród studentów wszystkich kierunków studiów **pro przedsiębiorczej postawy**. Postawa ta powinna wyrażać się między innymi w dostrzeganiu przez przyszłych pracowników potrzeb organizacji i umiejętności kształtowania swojej pracy, w myśl zasad ergonomii, czy zjawiska tzw. *job-craftingu*.

Zajęcia lub kursy w tym obszarze powinny obejmować wszystkich studentów, bez względu na kierunek studiów i dotyczyć zagadnień z zakresu prawa, ekonomii, finansów czy psychologii. Ponadto, z uwagi na praktyczny wymiar wskazane jest, aby były prowadzone przez osoby legitymujące się odpowiednią wiedzą i doświadczeniem zawodowym. Przekazywanie studentom wiedzy, umiejętności oraz kompetencji z tego zakresu powinno być uwzględniane w ramach programów studiów lub oferowane przez Akademickie Biura Karier, Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości lub inne jednostki zajmujące się na Państwa uczelniach edukacją przedsiębiorczości.